

Katowice, 12-09-2024

Fundusze Europejskie

Kontrola projektów realizowanych w ramach Funduszy Europejskich dla Województwa Śląskiego

Piotr Ryza

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

- ❖ **Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej** (Dz. Urz. UE z 2010r. C 83 z 30.03.2010)
- ❖ **ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1060** z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej – zwane **rozporządzeniem ogólnym**
- ❖ **Ustawa** z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 1079) – zwana **ustawą wdrożeniową**

- ❖ **Ustawa** z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U.2023.1605 t.j. z późniejszymi zmianami - wejście w życie 1 stycznia 2021) – zwana **ustawą pzp**
- ❖ **Wytyczne** dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027
- ❖ **Wytyczne** dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021–2027
- ❖ **Wytyczne** dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowości na lata 2021-2027

Art. 2 pkt 38 ustawy wdrożeniowej

wytyczne – instrument prawny określający ujednolicone warunki i procedury wdrażania funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji skierowane do instytucji uczestniczących w realizacji programów oraz stosowane przez te instytucje na podstawie właściwego porozumienia, kontraktu programowego, o którym mowa w art. 5 pkt 4d ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, albo umowy oraz przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu.

Sformułowanie „instrument prawny” nie oznacza że mówimy o źródle prawa powszechnie obowiązującego.

Art. 87. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

1. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia.

Art. 5. ustawy wdrożeniowej

1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego, w celu zapewnienia zgodności sposobu realizacji programów z prawem Unii Europejskiej w zakresie wdrażania funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz spełniania wymagań określanych przez Komisję Europejską w tym zakresie, a także w celu zapewnienia jednolitości sposobu realizacji programów i prawidłowości realizacji zadań i obowiązków określonych ustawą, może wydać wytyczne (...).

Wytyczne mogą dotyczyć m.in.:

- kontroli realizacji programów operacyjnych;
<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-dotyczace-kontroli-realizacji-programow-polityki-spojnosci-na-lata-2021-2027-2028/>
- kwalifikowalności wydatków w ramach programów operacyjnych;
<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-dotyczace-kwalifikowalnosci-2021-2027/>
- korekt finansowych w ramach programów operacyjnych;
<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/projekt-wytycznych-dotyczacych-sposobu-korygowania-nieprawidlowych-wydatkow-na-lata-2021-2027/>
- systemu informacji i promocji w zakresie programów operacyjnych;
https://funduszeue.slaskie.pl/czytaj/zasady_promocji_oznakowania

- realizacji zasad równościowych;
<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027/prawo-i-dokumenty/wytyczne/wytyczne-dotyczace-realizacji-zasad-rownosciowych-w-ramach-funduszy-unijnych-na-lata-2021-2027//>
- standardy dostępności;
<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-europejskie-bez-barier/dostepnosc-plus/poradniki-standardy-wskazowki/standardy/>
https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/100565/Zalacznik_nr_2_do_Wytycznych_w_zakresie_rownosci_zatwierdzone_050418.pdf
- innych kwestii związanych z realizacją i zamknięciem programów operacyjnych.
<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/#/domyslne=1/10515=1678>

Zobowiązanie do stosowania wytycznych oraz odpowiedzialność za ich naruszenie zostało uregulowane w umowie o dofinansowanie.

Powyższe wynika wprost z art. **206 ustęp 2** ustawy o finansach publicznych

Umowa, o której mowa w ust. 1, powinna określać w szczególności:

1) (...)

2) (...)

3) (...)

4) zobowiązanie do poddania się kontroli i tryb kontroli realizacji projektu lub zadania;

4a) zobowiązanie do stosowania wytycznych, o których mowa w **art. 2 pkt 32** ustawy o zasadach realizacji programów albo w **art. 2 pkt 38** ustawy o zasadach realizacji programów 2021–2027, a w zakresie programu finansowanego z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – zobowiązanie do stosowania wytycznych, o których mowa w art. 134a pkt 6 ustawy o pomocy społecznej;

4b) (...)

5) (...)

6) (...)

7) warunki rozwiązania umowy ze względu na nieprawidłowości występujące w trakcie realizacji projektu;

8) (...)

Wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:

- a) jest zgodny z przepisami prawa,
- b) jest zgodny z umową o dofinansowanie projektu i Wytycznymi oraz innymi procedurami, do stosowania których beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie projektu,
- c) został faktycznie poniesiony zgodnie z zasadą określoną w podrozdziale 3.1, w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu,
- d) spełnia warunki określone w programie i SZOP oraz regulaminie wyboru projektów,
- e) jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu lub jego przygotowaniem, o ile SZOP lub regulamin wyboru projektów dopuszcza kwalifikowalność kosztów związanych z przygotowaniem projektu,

Wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki (cd):

- f) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- g) został należycie udokumentowany zgodnie z wymogami określonymi w Wytycznych oraz z zasadami określonymi przez IZ,
- h) został rozliczony we wniosku beneficjenta o płatność,
- i) dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót budowlanych zrealizowanych, w tym zaliczek, z zastrzeżeniem pkt 4 podrozdziału 3.1.

(* 3.1 pkt 4 Za kwalifikowalne mogą być uznane zaliczki (na określony cel) wypłacone przez beneficjenta zgodnie z postanowieniami umowy. Jeśli element objęty zaliczką nie jest w ramach tego projektu kwalifikowalny lub nie zostanie zrealizowany lub dostarczony w okresie kwalifikowalności projektu, zaliczka przestaje być wydatkiem kwalifikowalnym.)

Ocena kwalifikowalności poniesionego wydatku dokonywana jest przede wszystkim w trakcie realizacji projektu poprzez weryfikację wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli projektu, w szczególności kontroli w miejscu realizacji projektu lub siedzibie beneficjenta. Niemniej, na etapie oceny wniosku o dofinansowanie dokonywana jest ocena kwalifikowalności planowanych wydatków. **Przyjęcie danego projektu do realizacji i podpisanie z beneficjentem umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki, które beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu, zostaną poświadczone, zrefundowane lub rozliczone (w przypadku systemu zaliczkowego).**

Każdy wydatek kwalifikowalny niezależnie od daty jego poniesienia, musi być poniesiony zgodnie z właściwymi regulacjami tj. albo z ustawą PZP i prawem unijnym w zakresie zamówień publicznych albo zgodnie z wytycznymi kwalifikowalności oraz przewodnikiem. Tylko wydatki spełniające warunki kwalifikowalności zgodne z wytycznymi kwalifikowalności oraz przewodnikiem, mogą zostać uznane za kwalifikowalne w projekcie.

KONTROLA

Efektywne zarządzanie środkami pochodzącymi z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności, nie jest możliwe bez funkcjonowania odpowiedniego systemu kontroli.

Art. 74 rozporządzenia ogólnego

Zarządzanie programem przez instytucję zarządzającą

Instytucja zarządzająca:

- przeprowadza weryfikacje zarządcze w celu sprawdzenia, czy dofinansowane produkty i usługi zostały dostarczone, czy operacja jest zgodna z mającym zastosowanie prawem, z programem i warunkami wsparcia operacji, (...)

Art. 25. ustawy wdrożeniowej

1. Beneficjent jest obowiązany poddać się kontrolom, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1, wykonywanym przez instytucje kontrolujące lub na zlecenie tych instytucji.
2. Beneficjent jest obowiązany poddać się audytom lub kontrolom wykonywanym przez instytucję audytową, Komisję Europejską, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), Europejski Trybunał Obrachunkowy, inne podmioty do tego uprawnione na podstawie przepisów odrębnych, lub na zlecenie tych instytucji.

Art. 25. ust. 8 ustawy wdrożeniowej

Beneficjent jest obowiązany:

- 1) udostępnić instytucji kontrolującej dokumenty związane bezpośrednio z realizacją projektu, w szczególności dokumenty umożliwiające potwierdzenie kwalifikowalności wydatków - z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej;
- 2) zapewnić dostęp do pomieszczeń i terenu realizacji projektu lub pomieszczeń kontrolowanego projektu, zapewnić dostęp do związanych z projektem systemów teleinformatycznych, w tym baz danych, kodów źródłowych i innych dokumentów elektronicznych wytworzonych w ramach projektu;
- 3) umożliwić sporządzenie, a na żądanie osoby kontrolującej sporządzić kopie, odpisy lub wyciągi z dokumentów oraz zestawienia lub obliczenia sporządzane na podstawie dokumentów związanych z realizacją projektu;
- 4) udzielić wyjaśnień dotyczących realizacji projektu.

Art. 25 ust. 9 ustawy wdrożeniowej

Jeżeli jest to konieczne do stwierdzenia kwalifikowalności wydatków ponoszonych w ramach realizacji projektu, beneficjent jest obowiązany udostępnić instytucji kontrolującej również dokumenty niezwiązane bezpośrednio z jego realizacją.

Art. 25 ust. 10 ustawy wdrożeniowej

Instytucja kontrolująca, w celu potwierdzenia prawidłowości i kwalifikowalności poniesionych wydatków, w związku z podejrzeniem wystąpienia nadużycia finansowego lub złożenia przez beneficjenta niewystarczających wyjaśnień, może zwrócić się o złożenie wyjaśnień do innych niż beneficjent podmiotów lub osób zaangażowanych w realizację projektu, w tym uczestników projektu, grantobiorców, ostatecznych odbiorców, wykonawców lub podwykonawców. Te podmioty lub te osoby są obowiązane udzielić wyjaśnień lub udostępnić instytucji kontrolującej dokumenty dotyczące realizacji projektu.

Art. 25 ust. 11 ustawy wdrożeniowej

W ramach kontroli w miejscu realizacji projektu mogą być przeprowadzane oględziny. Oględziny przeprowadza się w obecności beneficjenta lub osoby reprezentującej beneficjenta. Obecność beneficjenta lub osoby reprezentującej beneficjenta nie jest konieczna, w przypadku gdy:

- 1) instytucja kontrolująca posiada informacje wskazujące na możliwość popełnienia przez podmiot kontrolowany nadużycia finansowego (...);
- 2) beneficjent lub osoba reprezentująca beneficjenta nie stawili się na czynności oględzin pomimo powiadomienia ich o terminie i miejscu prowadzenia tych czynności;
- 3) beneficjent wyraził zgodę na przeprowadzenie oględzin bez jego udziału lub bez udziału osoby go reprezentującej, co należy odnotować w protokole z oględzin.

Art. 25 ust. 12 ustawy wdrożeniowej

Z czynności kontrolnej polegającej na oględzinach oraz przyjęciu ustnych wyjaśnień lub oświadczeń sporządza się protokół. Protokół podpisują osoba kontrolująca i pozostałe osoby uczestniczące w tej czynności. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez osoby uczestniczące w tej czynności osoba kontrolująca umieszcza w protokole adnotację o przyczynach odmowy podpisania protokołu.

Art. 25 ust. 13 ustawy wdrożeniowej

Z czynności kontrolnej niewymienionej w ust. 12, która ma istotne znaczenie dla ustaleń kontroli, sporządza się notatkę podpisaną przez osobę kontrolującą

Art. 25 ust. 14 ustawy wdrożeniowej

Instytucja kontrolująca może wystąpić do właściwego miejscowo komendanta Policji z wnioskiem o pomoc, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli. Na wniosek instytucji kontrolującej właściwy miejscowo komendant Policji zapewnia pomoc przy przeprowadzaniu kontroli.

Art. 25 ust. 15 ustawy wdrożeniowej

Weryfikacja stanu faktycznego realizacji projektu może odbywać się z wykorzystaniem zaawansowanych technologicznie narzędzi analitycznych oraz narzędzi rejestrujących obraz i dźwięk, w tym danych satelitarnych.

Art. 27 ust. 1 ustawy wdrożeniowej

Po zakończeniu kontroli sporządza się informację pokontrolną, która po podpisaniu jest doręczana kontrolowanemu wnioskodawcy, beneficjentowi lub kontrolowanej instytucji, zwanym dalej „podmiotami kontrolowanymi”.

Art. 27 ust. 2 ustawy wdrożeniowej

Podmiot kontrolowany ma prawo do zgłoszenia, na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej lub w postaci papierowej, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu informacji pokontrolnej, podpisanych, umotywowanych zastrzeżeń do tej informacji.

Art. 27 ust. 3 ustawy wdrożeniowej

Termin, o którym mowa w ust. 2, może być przedłużony przez instytucję kontrolującą na czas oznaczony, na wniosek podmiotu kontrolowanego, złożony przed upływem terminu zgłoszenia zastrzeżeń. Jeżeli do informacji pokontrolnej nie zgłoszono zastrzeżeń, ostatecznej informacji pokontrolnej nie sporządza się.

Art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej

Zastrzeżenia do informacji pokontrolnej rozpatruje instytucja kontrolująca w terminie nie dłuższym niż 14 dni, licząc od dnia otrzymania tych zastrzeżeń. Podjęcie przez instytucję kontrolującą, w trakcie rozpatrywania zastrzeżeń, czynności lub działań, o których mowa w ust. 7, przerywa bieg tego terminu.

Art. 27 ust. 7 ustawy wdrożeniowej

W trakcie rozpatrywania zastrzeżeń instytucja kontrolująca ma prawo przeprowadzić dodatkowe czynności kontrolne lub żądać przedstawienia dokumentów lub złożenia dodatkowych wyjaśnień.

Art. 27 ust. 8 ustawy wdrożeniowej

Instytucja kontrolująca, po rozpatrzeniu zastrzeżeń, sporządza w terminie nie dłuższym niż 10 dni ostateczną informację pokontrolną, zawierającą skorygowane ustalenia kontroli lub pisemne stanowisko wobec zgłoszonych zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem odmowy skorygowania ustaleń. Ostateczna informacja pokontrolna lub pisemne stanowisko wobec zgłoszonych zastrzeżeń są niezwłocznie doręczane podmiotowi kontrolowanemu.

Art. 27 ust. 11 ustawy wdrożeniowej

Do ostatecznej informacji pokontrolnej oraz do pisemnego stanowiska wobec zgłoszonych zastrzeżeń nie przysługuje prawo do złożenia zastrzeżeń.

Kontrola projektów jest realizowana z uwzględnieniem następujących form przeprowadzania kontroli:

- weryfikacja wniosków o płatność
- kontrole w trakcie realizacji projektu (na dokumentach w siedzibie IZ jak również w miejscu realizacji projektu),
- wizyty monitoringowe
- kontrole na zakończenie realizacji projektu (potwierdzenie prawidłowej ścieżki audytu – każdy projekt, na miejscu realizacji projektu lub siedzibie beneficjenta),
- kontrole po zakończeniu realizacji projektu.

Kontrola projektów w miejscu ich realizacji lub w siedzibie beneficjenta jest formą weryfikacji wydatków potwierdzającą, że:

- współfinansowane towary i usługi zostały dostarczone,
- faktyczny stan realizacji projektu jest zgodny z umową o dofinansowanie i odpowiada informacjom ujętym we wnioskach o płatność oraz
- wydatki zadeklarowane przez beneficjentów w związku z realizowanymi projektami zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z wymaganiami programu operacyjnego oraz z zasadami unijnymi i krajowymi.

Kontrola w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie beneficjenta składa się z następujących podstawowych etapów:

- Zaplanowania czynności kontrolnych (m.in. zebranie informacji o projekcie, powołanie zespołu kontrolującego, podpisanie oświadczenia o bezstronności przez członków zespołu kontrolującego, sporządzenie upoważnień do kontroli);
- Przekazania zawiadomienia o kontroli instytucji kontrolowanej;
- Przeprowadzenia czynności kontrolnych;
- Sporządzenia informacji pokontrolnej wraz z ewentualnymi zaleceniami pokontrolnymi lub rekomendacjami i przekazania jej do podpisu beneficjentowi;
- Rozpatrzenia ewentualnych zastrzeżeń wniesionych do informacji pokontrolnej (sporządzenie i przekazanie ostatecznej informacji pokontrolnej);
- Dokumentowanie czynności kontrolnych, raportowanie oraz wprowadzenie informacji o przeprowadzonych kontrolach do systemów informatycznych
- Informowania o nieprawidłowościach;
- Weryfikacja wykonania zaleceń pokontrolnych lub przeprowadzenie kontroli sprawdzającej (jeśli dotyczy).

Matryca ryzyka
dla zamówienia udzielonego zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych (dalej Pzp)
wypełnij tylko jeśli wydatki z zamówienia stanowią wydatki kwalifikowalne w projekcie (instrukcja obok)

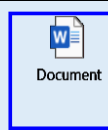
Data sporządzenia:

Metryka zamówienia

BENEFICJENT	
NAZWA PROJEKTU	
NUMER UMOWY O DOFINANSOWANIE/DECYZJI O DOFINANSOWANIU	
NUMER ZAMÓWIENIA	
WARTOŚĆ SZACUNKOWA ZAMÓWIENIA NETTO	
NUMER KONTRAKTU/KONTRAKTÓW ZAWARTYCH W WYNIKU POSTĘPOWANIA	
NUMER WNIOSKU O PŁATNOŚĆ, W KTÓRYM WYKAZANO WYDATKI Z ZAMÓWIENIA	
CZY WYDATKI Z ZAMÓWIENIA BĘDĄ REFUNDOWANE W INNYM PROJEKCIE?	

Matryca dla zamówienia			0
Lp.	PYTANIE	ODPOWIEDŹ	PUNKTY
1	Jakiego rodzaju zamawiającym jesteś?		0
2	Kto przeprowadził postępowanie o udzielenie zamówienia? Beneficjent czy Realizator?		0
3	Czy postępowanie o udzielenie zamówienia przeprowadzono w trybie konkurencyjnym?		0
4	Czy w trakcie postępowania zmieniono SWZ lub opis potrzeb i wymagań lub ogłoszenie o zamówieniu?		0
5	Czy w trakcie postępowania wydłużono termin na składanie ofert?		0
6	Ile złożono ofert/ofert wstępnych/wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu do upływu terminu na ich składanie?		0
7	Czy wniesiono środki ochrony prawnej?		0
8	Jaka jest suma wartości kontraktów brutto zawartych w wyniku postępowania?		0
9	Czy zmieniono wartość kontraktu zawartego w wyniku postępowania?		0
10	Czy wydłużono termin realizacji kontraktu?		0
SUMA PUNKTÓW			0
POZIOM RYZYKA			

Matryca ryzyka dla zamówienia
 - o wartości powyżej 50.000,00 zł netto, udzielonego przez podmiot zobowiązany do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych (do progów stosowania ustawy)
 - o wartości powyżej 50.000,00 zł netto, udzielonego przez podmiot, który nie podlega ustawie Prawo zamówień publicznych (dalej Pzp)
 wypełnij tylko jeśli wydatki z zamówienia stanowią wydatki kwalifikowalne w projekcie (instrukcja obok)

Data sporządzenia:

Metryka zamówienia

BENEFICJENT	
NAZWA PROJEKTU	
NUMER UMOWY O DOFINANSOWANIE/DECYZJI O DOFINANSOWANIU	
NUMER ZAMÓWIENIA	
WARTOŚĆ SZACUNKOWA ZAMÓWIENIA NETTO	
NUMER KONTRAKTU/KONTRAKTÓW ZAWARTYCH W WYNIKU POSTĘPOWANIA	
NUMER WNIOSKU O PŁATNOŚĆ, W KTÓRYM WYKAZANO WYDATKI Z ZAMÓWIENIA	
CZY WYDATKI Z ZAMÓWIENIA BĘDĄ REFUNDOWANE W INNYM PROJEKCIE?	

Matryca ryzyka dla zamówienia			0
Lp.	PYTANIE	ODPOWIEDŹ	POZIOM RYZYKA
1	Czy Zamawiający zobowiązany jest do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych?		0
2	Jakiego rodzaju zamawiającym jesteś?		0
3	Kto przeprowadził postępowanie o udzielenie zamówienia? Beneficjent czy Realizator?		0
4	Czy zapytanie ofertowe zostało zamieszczone w Bazie konkurencyjności?		0
5	Czy w trakcie postępowania zmieniono zapytanie ofertowe?		0
6	Czy w trakcie postępowania wydłużono termin składania ofert?		0
7	Ile złożono ofert do upływu terminu na ich składanie?		0
8	Jaka jest suma wartości kontraktów brutto zawartych w wyniku postępowania?		0
9	Czy zmieniono wartość kontraktu zawartego w wyniku postępowania?		0
10	Czy wydłużono termin realizacji kontraktu?		0
SUMA PUNKTÓW			0
POZIOM RYZYKA			

Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ZWALCZANIE NADUŻYĆ FINANSOWYCH

Artykuł 325

(dawny artykuł 280 TWE)

Środki zwalczania nadużyć finansowych

1. Unia i Państwa Członkowskie zwalczają nadużycia finansowe i wszelkie inne działania nielegalne naruszające interesy finansowe Unii za pomocą środków podejmowanych zgodnie z niniejszym artykułem, które mają skutek odstrasżający i zapewniają skuteczną ochronę w Państwach Członkowskich oraz we wszystkich instytucjach, organach i jednostkach organizacyjnych Unii.
2. Państwa Członkowskie podejmują takie same środki do zwalczania nadużyć finansowych naruszających interesy finansowe Unii, jakie podejmują do zwalczania nadużyć finansowych naruszających ich własne interesy finansowe.

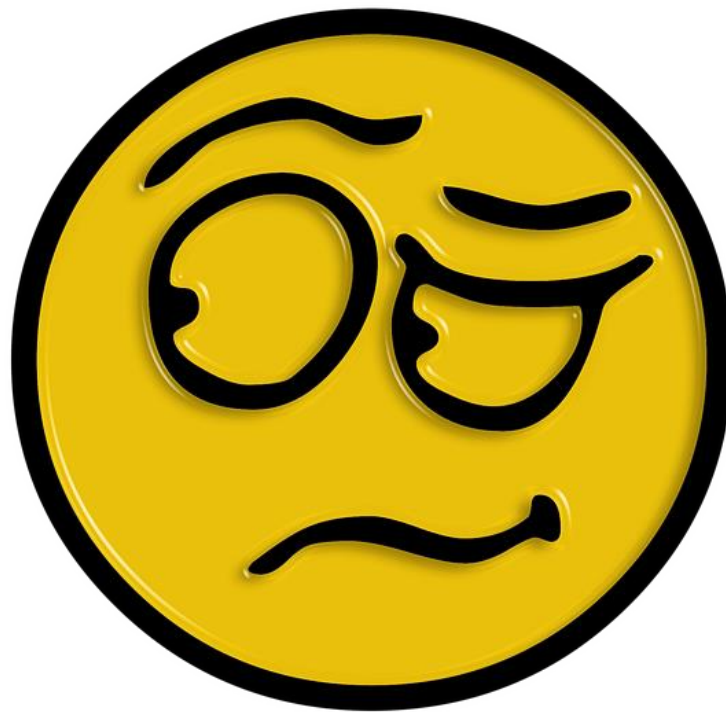
Zobowiązanie Państwa Członkowskiego do ochrony interesów finansowych UE

Nadużycie finansowe - jest to jakiegokolwiek celowe działanie lub zaniechanie naruszające interesy finansowe Wspólnot Europejskich w odniesieniu do wydatków, polegające na:

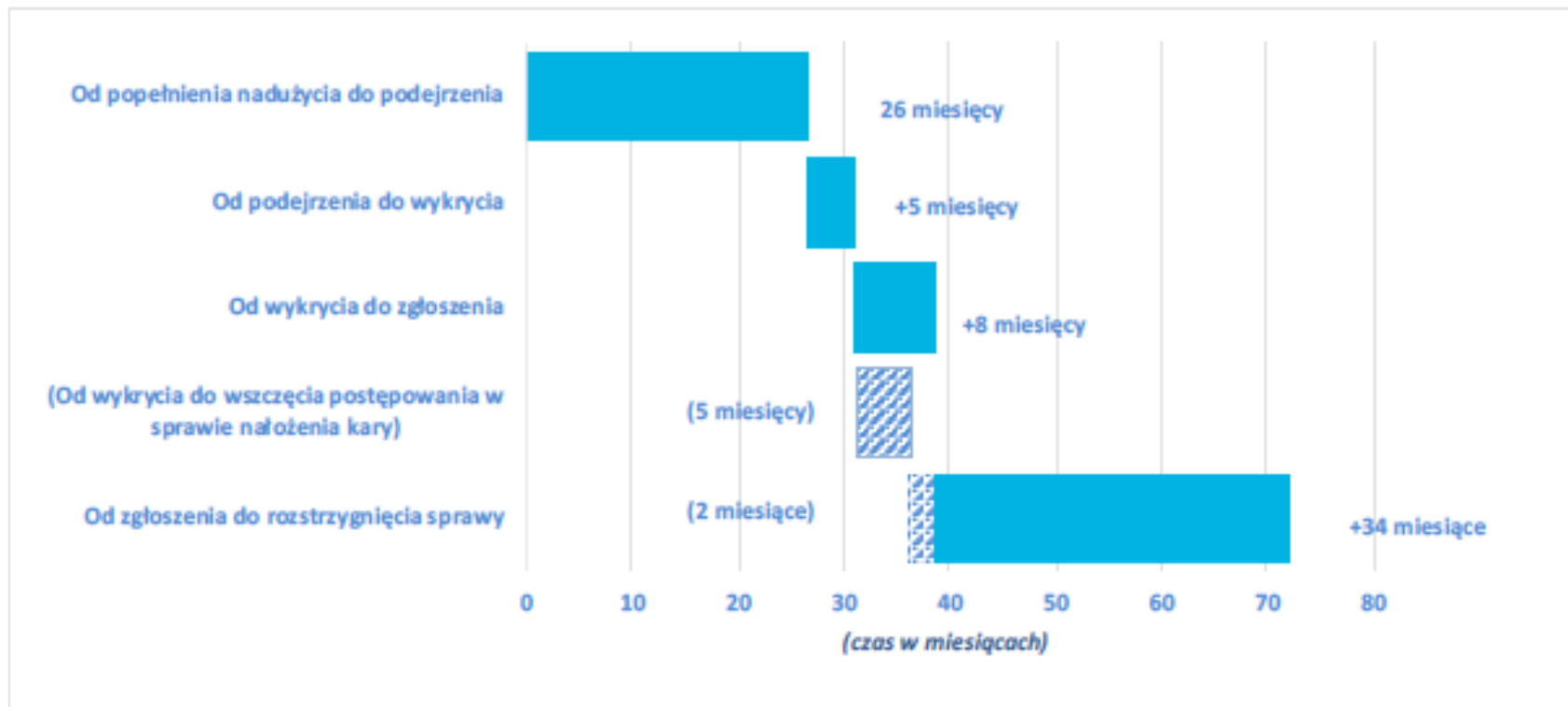
- wykorzystaniu lub przedstawieniu nieprawdziwych, niepoprawnych lub niepełnych oświadczeń lub dokumentów, które ma na celu sprzeniewierzenie lub bezprawne zatrzymanie środków z budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich lub budżetów zarządzanych przez Wspólnoty Europejskie lub w ich imieniu,
- nieujawnieniu informacji z naruszeniem szczególnego obowiązku, w tym samym celu,
- niewłaściwym wykorzystaniu takich środków do celów innych niż te, na które zostały pierwotnie przyznane.

Źródło: z art. 1 (1) (a) Konwencja o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich, sporządzona na mocy art. K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich

Podejrzenie nadużycia finansowego - jest to nieprawidłowość, która prowadzi do wszczęcia postępowania administracyjnego lub sądowego na poziomie krajowym w celu stwierdzenia zamierzonego działania, w szczególności nadużycia finansowego

Średni czas potrzebny na wykrycie nadużycia, jego zgłoszenie i rozstrzygnięcie sprawy przez właściwe organy państwa członkowskiego

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy na podstawie informacji uzyskanych z systemu IMS.

Źródło: materiały szkoleniowe: „Nadużycia finansowe w projektach współfinansowanych z funduszy unijnych” – Piotr Jaworski

Artykuł 103 rozporządzenia ogólnego Korekty finansowe dokonywane przez państwa członkowskie

1. Jeżeli wydatek zadeklarowany Komisji okaże się nieprawidłowy, państwa członkowskie chronią budżet Unii i stosują korekty finansowe poprzez anulowanie całości lub części wsparcia z Funduszy na rzecz operacji lub programu.

Korekta finansowa

– oznacza kwotę, o jaką pomniejsza się finansowanie UE dla projektu lub programu w związku z nieprawidłowością indywidualną lub systemową;

Art. 2 pkt. 13) ustawy wdrożeniowej

Art. 2 pkt. 31 rozporządzenia ogólnego

„nieprawidłowość” oznacza każde naruszenie mającego zastosowanie prawa, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie go nieuzasadnionym wydatkiem;

Art. 26 ust. 5 ustawy wdrożeniowej

Wartość korekty finansowej wynikającej ze stwierdzonej nieprawidłowości indywidualnej jest równa kwocie wydatków poniesionych nieprawidłowo w części odpowiadającej kwocie współfinansowania UE.

Art. 26 ust. 3 ustawy wdrożeniowej

Stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości oraz nałożenie korekty finansowej jest poprzedzone czynnościami wyjaśniającymi prowadzonymi przez właściwą instytucję, podczas których instytucja ta może uwzględnić wyniki kontroli przeprowadzonych przez inne uprawnione podmioty

Art. 26 ust. 8 ustawy wdrożeniowej

W przypadku stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej w ramach krajowego lub regionalnego programu:

- 1) przed zatwierdzeniem wniosku o płatność – instytucja zatwierdzająca wniosek o płatność dokonuje pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność złożonym przez beneficjenta o kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo;
- 2) po zatwierdzeniu wniosku o płatność – właściwa instytucja nakłada korektę finansową.

Rozdział 6.

Obliczanie wartości korekty finansowej - wytyczne do korygowania

- 1) Kwota korekty finansowej jest równa kwocie nieprawidłowości w wysokości odpowiadającej wartości wkładu z budżetu UE. Wartość korekty finansowej należy obliczyć według następującego wzoru:

$$W_K = N_W * W_S$$

gdzie:

W_K – wartość korekty finansowej,

N_W – wartość nieprawidłowości,

W_S – wartość finansowania UE określona procentowo (stopa finansowania).

- 2) **W przypadku gdy nieprawidłowość dotyczy zamówienia, należy nałożyć korektę finansową zgodnie z zasadami określonymi w podrozdziale 6.1.**

Podrozdział 6.1.

Obliczanie wartości korekty finansowej w związku z nieprawidłowościami związanymi z udzielaniem zamówień

- 1) Wartość korekty finansowej związanej z nieprawidłowością indywidualną stwierdzoną w danym zamówieniu jest równa wartości wydatków poniesionych w ramach tego zamówienia objętych finansowaniem UE.
- 2) Wartość korekty finansowej może zostać obniżona, zgodnie z wartością stawki procentowej określonej w załączniku, jeżeli anulowanie całości wydatków poniesionych w ramach zamówienia, finansowanych z funduszy UE, byłoby niewspółmierne do charakteru i wagi nieprawidłowości.

- wytyczne do korygowania

Podrozdział 6.1.

Obliczanie wartości korekty finansowej w związku z nieprawidłowościami związanymi z udzielaniem zamówień (c.d.)

- 3) Wartość korekty finansowej w związku z nieprawidłowością dotyczącą zamówienia należy, z zastrzeżeniem pkt 6, obliczyć według następującego wzoru:

$$W_K = W_{KW} * W_S * W\%$$

gdzie:

- W_K - wartość korekty finansowej,
- W_{KW} - wartość faktycznie poniesionych wydatków kwalifikowalnych w zamówieniu,
- W_S - wartość finansowania UE określona procentowo (stopa finansowania),
- $W\%$ - stawka procentowa korekty określona w załączniku.

- wytyczne do korygowania

Podrozdział 6.1.

Obliczanie wartości korekty finansowej w związku z nieprawidłowościami związanymi z udzielaniem zamówień (c.d.)

- 4) W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej, dla której w załączniku nie określono stawki procentowej, stosuje się stawkę procentową odpowiadającą najbliższej rodzajowo kategorii nieprawidłowości.
- 5) W przypadku stwierdzenia w ramach jednego zamówienia kilku nieprawidłowości indywidualnych, wartość korekt finansowych nie podlega sumowaniu. W takiej sytuacji do wszystkich stwierdzonych nieprawidłowości indywidualnych stosuje się jedną korektę finansową odpowiadającą korekcie o najwyższej wartości.
- 6) Nie jest możliwe obniżenie wartości korekty finansowej w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnych, które wiążą się z przypadkami nadużyć finansowych lub celowego uprzywilejowania jednego z wykonawców, stwierdzonych w prawomocnym orzeczeniu sądu lub decyzji ostatecznej.

- wytyczne do korygowania

Wytyczne dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowości na lata 2021-2027

Załącznik - Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach

https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/119614/wytyczne_dotyczace_sposobu_korygowania_nieprawidlowosci_na_lata_2021_2027.pdf

Uchybienie	Pomniejszenie
Brak opisu Projektu na oficjalnej stronie internetowej Beneficjenta, jeśli ją posiada lub brak w umieszczonym opisie Projektu informacji o fakcie otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej	0,5%
Brak opisu Projektu na stronach mediów społecznościowych Beneficjenta lub brak w umieszczonym opisie Projektu informacji o fakcie otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej	0,5%
Nieumieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej (jeśli dotyczy; wersja pełnokolorowa) i znaku Unii Europejskiej w którymkolwiek działaniu, dokumencie, materiale	0,25%
Nieumieszczenie tablicy	0,5%
Umieszczenie tablicy informacyjnej niezgodnie ze wzorem	0,25%
Umieszczenie tablicy informacyjnej w miejscu niewidocznym lub mało widocznym dla społeczeństwa	0,25%
Nieumieszczenie przynajmniej jednego plakatu lub elektronicznego wyświetlacza	0,5%
Umieszczenie plakatu lub elektronicznego wyświetlacza niezgodnie ze wzorem i wytycznymi	0,25%
Umieszczenie plakatu lub elektronicznego wyświetlacza w miejscu niewidocznym lub mało widocznym dla społeczeństwa	0,25%
Nieorganizowanie wydarzenia lub działania informacyjno-promocyjnego lub niezaproszenie do udziału w wydarzeniu informacyjno-promocyjnym przedstawicieli KE odpowiedniej IZ	0,5%

Zgodnie z art. 304 § 2 k.p.k.;

Instytucja państwowa lub samorządowa, która w związku ze swą działalnością dowiedziała się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa

Na mocy art. 15. § 2. k.p.k. „*Wszystkie instytucje państwowe, samorządowe i społeczne są obowiązane w zakresie swego działania do udzielanie pomocy organom prowadzącym postępowanie karne.*”

297 § 1 k.k.

„Kto, w celu uzyskania dla siebie lub kogo innego, od banku lub jednostki organizacyjnej prowadzącej podobną działalność gospodarczą na podstawie ustawy albo od organu lub instytucji dysponujących środkami publicznymi - kredytu, pożyczki pieniężnej, poręczenia, gwarancji, akredytywy, dotacji, subwencji, potwierdzenia przez bank zobowiązania wynikającego z poręczenia lub z gwarancji lub podobnego świadczenia pieniężnego na określony cel gospodarczy, elektronicznego instrumentu płatniczego lub zamówienia publicznego, przedkłada podrobiony, przerobiony, poświadczający nieprawdę albo nierzetelny dokument albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, instrumentu płatniczego lub zamówienia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”.

286 § 1 k.k.

Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 82 kodeksu karnego skarbowego

§ 1. Kto naraża finanse publiczne na uszczuplenie poprzez nienależną wypłatę, pobranie lub niezgodne z przeznaczeniem wykorzystanie dotacji lub subwencji, podlega karze grzywny do 240 stawek dziennych.

§ 2. Jeżeli wypłata lub pobranie nienależnej, nadmiernej lub wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem dotacji lub subwencji nie przekracza ustawowego progu, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art. 207. ustawy o finansach publicznych

1. W przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:
 - 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
 - 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w **art. 184**,
 - 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości – podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 9, stała się ostateczna, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

Art. 184 [Procedury dokonywania wydatków; zasady rozliczania]

1. Wydatki związane z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków, o których mowa w [art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3](#), są dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.
2. Przy wydatkowaniu środków, o których mowa w [art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3](#) pkt 5 lit. c i d, a także środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z tych środków, stosuje się odpowiednio zasady rozliczania określone dla dotacji z budżetu państwa.

Art. 5 [Środki publiczne]

Typowe wzorce nadużyć w obszarze dostarczenia towarów obejmują:

- niedostarczenie towarów lub dostarczenie tylko ich części;
- dostarczenie towarów gorszej jakości po cenie uzgodnionej w odniesieniu do lepszej jakości;
- dostarczenie towarów używanych zamiast nowych po tej samej cenie;
- przerobione faktury i ewentualnie inne dokumenty;

Typowe wzorce nadużyć w obszarze budownictwa obejmują:

- niewykonanie robót budowlanych lub wykonanie tylko ich części;
- wykonanie robót budowlanych, które nie odpowiadają specyfikacjom technicznym, lecz wystawiono za nie faktury po przewidzianej cenie;
- przedstawianie faktur od podwykonawców, którzy nie istnieją lub w rzeczywistości nie prowadzą żadnej działalności;
- zawyżanie kosztów.

Typowe wzorce nadużyć w obszarze szkolenia, konferencji, itp. obejmują:

- zawyżanie kosztów;
- fałszywe listy obecności;
- fałszywe arkusze ewidencji czasu pracy;
- brak szacowania.

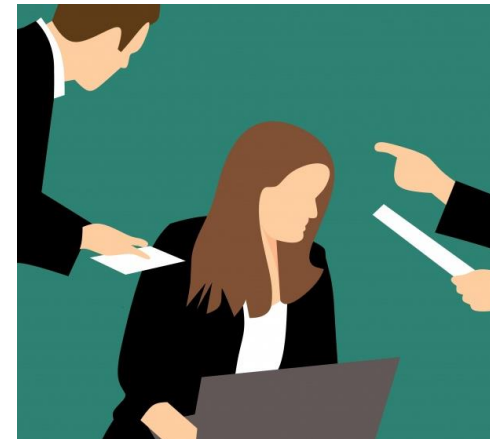
Metody wykrycia:

- Kontrola na miejscu realizacji projektów
- Kontrola dokumentów
- Weryfikacja wniosków o płatność
- Monitoring
- Donosy i skargi
- Informacje prasowe

„**Konflikt interesów** to konflikt pomiędzy obowiązkiem publicznym a interesami prywatnymi urzędnika publicznego, polegający na tym, że interesy urzędnika publicznego jako osoby prywatnej mogłyby niewłaściwie wpłynąć na wykonywanie przez niego swoich obowiązków i zadań publicznych”.

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)

Konflikt interesów to sytuacja, gdy bezstronne i obiektywne podejmowanie czynności w ramach pełnienia obowiązków może być zagrożone z uwagi na:

- interes ekonomiczny,
- osobisty,
- względy rodzinne, koleżeńskie, emocjonalne lub inne związki z uczestnikami, stronami danej czynności lub innymi podmiotami, na które może oddziaływać wynik czynności.

Konflikt interesów zatem to konflikt między obowiązkami publicznymi a interesami prywatnymi pracownika Departamentu, polegający na tym, że interesy pracownika jako osoby prywatnej mogłyby niewłaściwie wpłynąć na wykonywanie przez niego jego obowiązków i zadań publicznych.

„Zasady dotyczące zapobiegania i sposobu postępowania w sytuacjach wystąpienia konfliktu interesów, korupcji i nadużyć finansowych w ramach FE SL 2021-2027”, „Zasady dotyczące wprowadzenia skutecznych i proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych oraz zarządzania ryzykiem nadużyć finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”

Przepisy prawa dotyczące konfliktu interesów

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (dalej: RF 2018)
- Ustawa z 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.)
- Zawiadomienie Komisji Wytyczne dotyczące unikania konfliktów interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego 2021/C 121/01 (C/2021/2119) (dalej: Wytyczne dotyczące unikania konfliktów interesów)

Kodeks Postępowania Administracyjnego

Art. 24 [Podstawy wyłączenia pracownika]

§ 1. Pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie:

- 1) w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki;
- 2) swego małżonka oraz krewnych i powinowatych do drugiego stopnia;
- 3) osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 4) w której był świadkiem lub biegłym albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron, albo w której przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych w pkt 2 i 3;
- 5) w której brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji;
- 6) z powodu której wszczęto przeciw niemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne;
- 7) w której jedną ze stron jest osoba pozostająca wobec niego w stosunku nadrzędności służbowej.

§ 2. Powody wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu trwają także po ustaniu małżeństwa (§ 1 pkt 2), przysposobienia, opieki lub kurateli (§ 1 pkt 3).

§ 3. Bezpośredni przełożony pracownika jest obowiązany na jego żądanie lub na żądanie strony albo z urzędu wyłączyć go od udziału w postępowaniu, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności niewymienionych w § 1, które mogą wywołać wątpliwość co do bezstronności pracownika.

§ 4. Wyłączony pracownik powinien podejmować tylko czynności niecierpiące zwłoki ze względu na interes społeczny lub ważny interes stron.

Wytyczne dotyczące unikania konfliktów interesów

- Do konfliktu interesów może dojść nawet w przypadku, gdy dana osoba w rzeczywistości nie odnosi żadnych korzyści z tytułu zaistniałej sytuacji – wystarczy, że zaistniałe okoliczności będą zagrażały bezstronnemu i obiektywnemu pełnieniu przez nią powierzonych jej funkcji. Takie okoliczności muszą jednak mieć określony, możliwy do zidentyfikowania, indywidualny związek z konkretnymi aspektami sposobu postępowania, zachowania lub stosunków danej osoby (lub wywierać wpływ na te aspekty).
- Związki z jakimkolwiek krajem, sympatie polityczne, względy emocjonalne lub inne względy wymienione w art. 61 ust. 3 RF 2018 są czynnikami, które mogłyby zagrażać bezstronności i obiektywizmowi osoby uczestniczącej w wykonywaniu budżetu. W praktyce, aby uniknąć takiego zagrożenia, osoby uczestniczące w wykonywaniu budżetu powinny powstrzymać się od angażowania w działania, a także unikać wpływów lub nacisków, które mogą wpłynąć na ich bezstronność i obiektywizm (lub na sposób postrzegania ich bezstronności lub obiektywizmu) w kontekście ich działalności zawodowej. Mogłoby to w szczególności wynikać z relacji opartych na przyjaźni lub wrogości, stosunków rodzinnych, związków z partiami politycznymi i stowarzyszeniami lub przekonań religijnych. Osoby uczestniczące w wykonywaniu budżetu powinny opierać wykonywaną przez siebie pracę i swój osąd zawodowy wyłącznie na prawnych i obiektywnych kryteriach oraz na wystarczających i odpowiednich dowodach.
- Bezpośredni i pośredni interes może również obejmować prezenty lub gościnność, interesy o charakterze nieekonomicznym lub wynikające z zaangażowania w działalność organizacji pozarządowych lub politycznych (nawet jeśli nie jest ono wynagradzane), konkurujące obowiązki lojalności między jednym podmiotem, wobec którego dana osoba jest zobowiązana, a inną osobą lub podmiotem, wobec którego dana osoba jest zobowiązana.

Relacje stanowiące więzi rodzinne

- Wystąpienie relacji rodzinnych sprawia, że bezstronność danej osoby jest zagrożona.
- Pojęcie rodziny powinno obejmować stosunki między daną osobą a stroną zaangażowaną, które zazwyczaj wzbudzałyby uzasadnione podejrzenia co do potencjalnego niewłaściwego wpływu rodzinnego na pełnienie obowiązków służbowych.
- Pojęcie „najbliższa rodzina” powinna obejmować co najmniej następujące relacje, w tym relacje powstałe w wyniku adopcji: małżonek (w tym partner, z którym dana osoba pozostaje w (nie)zarejestrowanym wolnym związku), dzieci i rodzice, (pra)dziadkowie i (pra)wnuki, (przyrodni) bracia i siostry (w tym z rodzin mieszanych), wujowie i ciotki, siostrzenice lub bratanice oraz siostrzeńcy lub bratankowie, kuzyni pierwszego stopnia, teściowie, synowe i zięciowie, szwagier lub szwagierka, przybrani rodzice, pasierbowie i pasierbice.
- Pojęcie „dalszej rodziny” może także prowadzić do konfliktu interesów, w szczególności zgodnie z zasadami i przepisami lub postrzeganiem społecznym w danym państwie lub biorąc pod uwagę dalsze okoliczności, takie jak więzi emocjonalne lub gospodarcze.
- Podobnie osobista przyjaźń (lub relacje rodzic chrzestny/chrześniak), która może oznaczać większą bliskość niż w przypadku najbliższej rodziny, może prowadzić do sytuacji, w której dana osoba, pozostając w szczególnej relacji z takim przyjacielem, narazi na szwank swoją bezstronność i obiektywizm.
- Każdy, kto na stałe mieszka w gospodarstwie domowym danej osoby, znajduje się co najmniej w sytuacji, która obiektywnie może być postrzegana jako konflikt interesów.

NAJCZĘŚCIEJ POPEŁNIANE BŁĘDY W PZP

Brak wskazania powodów niedokonania podziału zamówienia na części

protokół postępowania nie jest dokumentem zamówienia – jego celem nie jest określenie lub opisanie warunków zamówienia (definicja dokumentów zamówienia – art. 7 pkt 3 Pzp), korekta finansowa 5% - Instytucja zamawiająca nie wskazuje głównych powodów, dla których postanowiono nie dzielić zamówienia na części lub nie umożliwić składania ofert częściowych, co może mieć wpływ na ograniczenie konkurencji.

art. 91 ust. 2 Pzp

Zamawiający wskazuje w dokumentach zamówienia powody niedokonania podziału zamówienia na części.

W ramach czynności kontrolnych weryfikowane jest czy poprzez zaniechanie dokonania podziału zamówienia na części ograniczono konkurencję.

OPZ wskazujący na konkretny produkt i brak wykazania, że istnieją inne produkty spełniające wszystkie wymagania SWZ

– 2 Dostawa Tokarki CNC

Nazwa	Parametry
Tokarka sterowana numerycznie	Tokarka CNC z oprogramowaniem SINUMERIK o średnicy toczenia min. 150mm, długości toczenia min. 300mm, szerokości łoża min. 80mm. Prędkość obrotowa wrzeciona w zakresie min. 0-2000 obr/min. Wyposażona w uchwyt tokarski 3-szczękowy min. 140mm (komplet: szczęki lewe, prawe, klucz i śruby mocujące). Dodatkowo wyposażona w kiel obrotowy.

Nazwa elementu	Opis przedmiotu zamówienia
Zaplecze cateringowe:	
1.1 Szafa chłodnicza	<ul style="list-style-type: none"> • wymiary: długość 595 mm, szerokość 630 mm, wysokość 1875 mm; • pojemność komory nie mniejsza niż 370 l; • obudowa ze stali nierdzewnej, malowana na biało; • nie mniej niż 6 półek drucianych ze stali nierdzewnej, pokrytej tworzywem; • obciążenie półki nie mniej niż 25 kg; • regulacja półek nie mniej niż 12 poziomów; • 1 komora; • drzwi pełne; • możliwość przełożenia drzwi na drugą stronę; • cyfrowy, zewnętrzny wyświetlacz; • oświetlenie wnętrza; • chłodzenie dynamiczne; • wentylator z filtrem antybakteryjnym; • sterowanie elektroniczne; • automatyczne rozmrażanie; • moc: nie mniej niż 100W; • zakres temperatur: +2 do +8°C; <p>Oferowany sprzęt z bieżącej produkcji. Dostawa z montażem i uruchomieniem.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • wymiary: długość 1200 mm, szerokość 600 mm, wysokość 2000 mm;

Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia

Lp.	Opis
Agregat tynkarski	
1	<p>Agregat tynkarski do mechanicznego nakładania tynków w sposób ciągły, przy użyciu gotowych suchych mieszanek.</p> <p>Wymiary: długość - 900 mm, szerokość - 720 mm, wysokość - 1500 mm, wysokość zasypu - 900 mm. Ciężar całkowity do 220 kg.</p> <p>Pojemność kosza 135 kg. Wydajność 6 - 60 l/min. Maksymalne ciśnienie tłoczenia 30 atm. Odległość podawania 20 m. Silnik pompy 5,5 kW/400 obr./min. Silnik kosza 1,1 kW/45 obr./min. Kompresor HS-24 300 l/min. Pompa wodna 400 V.</p> <p>Wyposażenie w zestawie:</p> <ul style="list-style-type: none">pistolet natryskowy: 1 szt.wąż tłoczny zaprawy: 2x10mwąż powietrzny: 2x10mpompa ślimakowa D6-3: 1 szt.mieszak: 1 szt.czyszczak z łącznikiem: 1 szt.klucz do ślimaka; 1 szt.dysza pistoletu: 1 szt.piłeczka czyszcząca: 1 szt.złączka g/k: 2 szt.DTR: 1 szt. <p>Marka: Kaleta, BAPRO ONE lub równoważne spełniające opisane parametry techniczne urządzenia</p>

19.	W skład wyposażenia przewidzianego do montowania lub przewożenia w pojazdach wchodzi:
a.	gaśnica (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia(Dz. U. z 2003 r., Nr 32, poz. 262 z późniejszymi zmianami);
b.	podnośnik umożliwiający wymianę poszczególnych kół pojazdu;
c.	lina lub taśma holownicza z szekłami;
d.	apteczka sanitarna w opakowaniu wg normy DIN 13164;
e.	dwie odblaskowe kamizelki ostrzegawcze koloru żółtego dla kierowcy (rozmiar XXL);
f.	trójkąt ostrzegawczy w opakowaniu ochronnym;
g.	komplet dywaników gumowych i welurowych;
h.	łańcuchy na koła zimowe osi pędnej do jazdy w trudnych warunkach zimowych (4 szt.);
i.	komplet żarówek i bezpieczników;
j.	parasol przeciwdeszczowy w kolorze czarnym o mocnej i zwartej konstrukcji wykonany z trwałych materiałów odpornych na zabrudzenia bez widocznego logo producenta, rozkładany automatycznie o wymiarach: długość po złożeniu 260 - 295mm, rozpiętość czaszy po rozłożeniu 950 - 1100mm;
k.	popielniczka samochodowa (typu kubek);

"Parasol przeciwdeszczowy w kolorze czarnym o mocnej i zwartej konstrukcji wykonany z trwałych materiałów odpornych na zabrudzenia bez widocznego logo producenta, rozkładany automatycznie o wymiarach: długość po złożeniu 260 – 295 mm, rozpiętość czaszy po rozłożeniu 950 – 1100 mm,,

W OPZ znaki towarowe – brak wskazania „lub równoważne” oraz brak kryteriów równoważności

Art. 99 ust. 4 Pzp

Przedmiotu zamówienia nie można opisywać w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję, w szczególności przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli mogłoby to doprowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów.

Art. 99 ust. 5 Pzp

Przedmiot zamówienia można opisać przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia w wystarczająco precyzyjny i zrozumiały sposób, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważny”.

Art. 99 ust. 6 Pzp

Jeżeli przedmiot zamówienia został opisany w sposób, o którym mowa w ust. 5, zamawiający wskazuje w opisie przedmiotu zamówienia kryteria stosowane w celu oceny równoważności.

Wskazanie w OPZ norm - brak wskazania „lub równoważne”

Art. 101 ust. 4 Pzp

Opisując przedmiot zamówienia przez odniesienie do norm, ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3, zamawiający jest obowiązany wskazać, że dopuszcza rozwiązania równoważne opisywanym, a odniesieniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważne”.

Misja audytowa nr REGC414PL0172

W przypadku operacji RPSL.06.01.00-24-(...) - instytucja zamawiająca zastosowała w specyfikacjach technicznych budowy drogi, odniesienia do setek norm krajowych, np. PN-80 / H-74219 na rurach stalowych, PN-90 / E-05030.00 i PN-90 / E-05030.01 w sprawie aktywnej ochrony przed korozją lub PN-EN 12591 w sprawie asfaltu drogowego oraz PN-R-67023, PN-R-67022 i PN-R-67026 na sadzonkach, bez użycia sformułowania „lub równoważne” w odniesieniu do każdej normy.

Instytucja zamawiająca złożyła następujące ogólne oświadczenie w specyfikacji technicznej w odniesieniu do równoważnych rozwiązań: „Odniesienia w specyfikacjach technicznych lub w innych częściach dokumentacji do nazw produktów i producentów lub do technicznych cech materiałów i urządzeń nie są wyraźnie zorientowane na konkretnego producenta. Wskazują jedynie parametry, które należy zachować dla dostawy przedmiotów. Zastosowane materiały i wyposażenie mogą być równoważne lub lepsze niż określone parametry techniczne w specyfikacji technicznej. Zezwolenie na dany materiał lub urządzenie do budowy lub użytkowania będzie zależęć od inspektora nadzoru. Zgoda projektanta na zmianę materiałów, jeśli ich parametry są równoważne lub lepsze niż parametry użyte w projekcie, nie jest wymagane”.

Jednak to oświadczenie nie odnosi się do wszystkich norm krajowych, krajowych aprobat technicznych lub krajowych specyfikacji technicznych odnoszących się do projektowania, obliczeń i wykonania robót oraz korzystania z dostaw, ale ogranicza się do produktów, producentów i specyfikacji technicznych materiałów i wyposażenia. Dlatego nie obejmują one wszystkich aspektów wymienionych w art. 42 ust. 3 lit. b) dyrektywy 2014/24 / UE. Jednak brak wyrażenia lub odpowiednika lub wyraźne stwierdzenie, że równoważne rozwiązania są dopuszczalne w dokumentacji przetargowej, może mieć zniechęcający wpływ na potencjalnych oferentów (patrz także Ustalenie 10). W związku z tym ogłoszenie o przetargu nie było zgodne z art. 23 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2004/18 / WE związanej ze stosowaniem specyfikacji technicznych i mogło ograniczyć dostęp wykonawcom.

Decyzja Komisji C (2019) 3452 w sprawie korekty finansowej według stawki ryczałtowej, która ma być zastosowana w przypadku niezgodności z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych, przewiduje 5% korektę finansową w przypadku, gdy zapewniono nadal minimalny poziom konkurencji, co miało miejsce w tym przypadku, w przypadku naruszenia, w którym wymagane były normy, nie dopuszczając równoważnego standardu, nie stosując obowiązkowej frazy „lub równoważny”.

W przypadku operacji RPSL.06.01.00-24-(...) - w specyfikacjach technicznych umowy o budowę drogi (która zawiera 3375 stron) instytucja zamawiająca odniosła się do norm krajowych, np. PN-EN-12201 dla systemów rur z tworzyw sztucznych do zaopatrzenia w wodę i odwadniania. BN-73 / 0522-01 na kompoście, PN-R-67023, PN-R-67022 i PN-R-67026 na sadzonkach. Instytucja zamawiająca wykorzystwała również odniesienia do krajowych norm technicznych, takich jak PN-85 / S-10030 dla mostów i obciążeń oraz PN-1317-2 dla systemów ograniczania ruchu drogowego, bez użycia wyrażenia „lub równoważny” w odniesieniu do każdej normy. Instytucja zamawiająca oświadczyła jednak w specyfikacji technicznej, że umożliwiła zapewnienie równoważnych rozwiązań w ofercie, a mianowicie:

„Jeżeli w dokumentacji technicznej określono znak towarowy (nazwę handlową), producenta, dostawcę, patent, pochodzenie materiałów lub oznaczenie norm, homologacji, specyfikacji technicznych i systemów odniesienia, o których mowa w art. 30 (I). 1–3 ustawy o zamówieniach publicznych instytucja zamawiająca zezwala na dostarczenie „równoważnych” materiałów lub rozwiązań wskazanych w dokumentacji technicznej (...)”

Chociaż ściśle, brak wyrażenia lub odpowiednika „w dokumentacji przetargowej nie był zgodny z art. 42 i 18 ust. 1 (pkt 11) dyrektywy 2014/24 / UE w związku ze stosowaniem specyfikacji technicznych i mógł mieć ograniczony dostęp z przyczyn ekonomicznych operatorów, decyzja Komisji C (2019) 3452 w sprawie korekty finansowej według stawki ryczałtowej, która ma być zastosowana w przypadku niezgodności z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych, stwierdza we wstępie (pkt 1.1), że:

„Komisja powinna stosować te wytyczne, aby zapewnić równe traktowanie państw członkowskich, przejrzystość i proporcjonalność przy stosowaniu korekt finansowych w stosunku do wydatków finansowanych przez Unię”.

Dlatego też, z uwagi na zasadę proporcjonalności i następujące, ponieważ w tym przypadku ogólne stwierdzenie w specyfikacjach technicznych, które obejmuje wszystkie znaki towarowe i normy, niezgodność jest uważana za formalne naruszenie, które nie uzasadnia korekty finansowej, a zatem nie ma wpływu na TER i RTER.

Niedostateczna analiza kwestii związanych z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych

Art. 100 ust. 1 Pzp

W przypadku zamówień przeznaczonych do użytku osób fizycznych, w tym pracowników zamawiającego, opis przedmiotu zamówienia sporządza się, z uwzględnieniem wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników, chyba że nie jest to uzasadnione charakterem przedmiotu zamówienia.

Termin związania ofertą określany w dokumentach zamówienia w dniach (np. 30) zamiast datą dzienną (art. 220 ust. 2; art. 307 ust. 1 Pzp)

Określenie terminu realizacji data dzienną zamiast w dniach, miesiącach (art. 436 pkt 1 Pzp)

Weryfikacja dokumentów w programach typu Adobe, przez strony internetowe typu: <https://weryfikacjapodpisu.pl> zamiast korzystania z dostawcy kwalifikowanej usługi zaufania świadczącego usługi weryfikacji podpisów

Zmiany umów z wykonawcami (art. 455 Pzp)

- brak przesłanek do zawarcia aneksu
- błędne podstawy prawne
- błędna kwalifikacja, problemy ze wsparciem merytorycznym pomiędzy komórkami zamówieniowymi a realizacyjnymi
należyte udokumentowanie przebiegu inwestycji w celu wykazania zaistnienia zdarzeń, precyzyjne formułowanie przesłanek dokonania zmian umownych oraz prowadzenie inwestycji w oparciu o te zapisy – np. zmiany terminów realizacji

Brak ogłoszeń o wykonaniu umowy (art. 448 Pzp)

Ustalenia warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego przewyższających potrzeby niezbędne do osiągnięcia celów projektu.

Przykład. Uprawnienia budowlane

- zakres wymaganych uprawnień budowlanych (nadmierny warunek, brak rzetelnej weryfikacji)
- żądanie uprawnień bez ograniczeń, podczas gdy do kierowania/ nadzorowania robót wystarczające są uprawnienia w ograniczonym zakresie
- żądanie uprawnień w branżach, które w zadaniu inwestycyjnym nie występują
- brak weryfikacji spełnienia warunku, problemy z uprawnieniami budowlanymi wydanymi na podstawie przepisów przed 1994 r. (na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z 20 lutego 1975 r. w sprawie kwalifikacji osób wykonujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie)

Nierzetelna weryfikacja warunków udziału w postępowaniu

Przykład.

- zaniechanie wezwania do wyjaśnień, uzupełnień,
- wybór oferty złożonej przez wykonawcę, który nie wykazał spełnienia warunków udziału w postępowaniu

4. Wartość: * 13.298.009,02 zł brutto

(można wypełnić po otwarciu ofert)

zamówienia 10 817 389,45 zł, co stanowi równowartość 2 589 616,39 euro

zamówień (w przypadku dopuszczenia możliwości składania ofert częściowych) z podziałem na części:

1), co stanowi równowartość euro

2), co stanowi równowartość euro

3), co stanowi równowartość euro

4)

Przez zakres niezbędny do wykazania spełnienia warunku należy rozumieć wykonanie w okresie ostatnich 5 lat, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, co najmniej jedno zadanie na roboty budowlane z zakresu sieci kanalizacyjnych, o wartości robót co najmniej 14 000 000 PLN. Doświadczenie winno obejmować wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej i/lub deszczowej o łącznej długości, co najmniej 18 000 m, w tym, co najmniej 12 000 m sieci podciśnieniowej oraz wykonanie lub odtworzenie nawierzchni bitumicznej o powierzchni, co najmniej 7 000 m². Do wykazu należy załączyć dokumenty dowodzące, że roboty te zostały wykonane w sposób należyty, zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończone.

O udzielenie zamówienia mogą ubiegać się Wykonawcy, którzy spełniają warunek dotyczący posiadania wiedzy i doświadczenia. Warunek będzie uznany za spełniony jeżeli Wykonawca:

a) wykaże, że w okresie ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert wykonał co najmniej **jedną usługę, której przedmiotem było wykonanie wniosku aplikacyjnego o dofinansowanie ze środków UE, na podstawie której przyznano dofinansowanie co najmniej 1 300.000,00 zł brutto, w skład którego wchodziło min.:**

- wykonanie wniosku o dofinansowanie wraz z niezbędnymi załącznikami
- wykonanie studium wykonalności wraz z analizą ekonomiczno-finansową.

Kryteria oceny ofert

Przykład.

- nieproporcjonalne ustalenie kryteriów oceny ofert
- przyznanie punktów w ramach kryteriów pozacenowych mimo braku wystarczających danych
- modyfikacja / doprecyzowanie kryteriów na etapie oceny ofert
- błędna punktacja – przyznana niezgodnie z opisem zawartym w ogłoszeniu

17. Kryteria i sposób oceny ofert

1. Podczas oceny ofert Zamawiający będzie się kierował następującymi kryteriami:

Nr kryterium	Symbol	Kryterium	Waga
1	C	Cena	70%
2	E	Ocena punktowa zaproponowanych rozwiązań technicznych	30%

4. Ocena punktowa zaproponowanych rozwiązań technicznych (E) w zakresie kryterium nr 2 będzie dokonywana przez członków komisji przetargowej przy zastosowaniu skali ocen od 0 do 100 punktów. Każdy członek komisji przetargowej oceni zaproponowane rozwiązania techniczne we wskazanej skali, a ocena przyznana danej ofercie będzie średnią arytmetyczną ocen poszczególnych członków komisji.

Konsekwencje wykrycia nieprawidłowości

- **Pomniejszenie** na wniosku o płatność
- **Zwrot** kwot nienależnych bądź bezprawnie uzyskanych
- **Zawieszenie** dalszych płatności poprzez wstrzymanie wniosku o płatność
- **Wszczęcie** powództwa cywilnoprawnego
- **Zawiadomienie** Rzecznika dyscypliny finansów publicznych,
- **Powiadomienie** prokuratury i skierowanie sprawy na drogę sądową – w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa

Ochrona danych osobowych

Beneficjent ma obowiązek usunąć lub zanonimizować z przekazywanych dokumentów te dane osobowe, które nie są wymagane przez IZ RPO WSL

Piotr Ryza

Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju

Regionalnego

Referat Kontroli Projektów

tel. 32 77 40 621

e-mail: piotr.ryza@slaskie.pl

Fundusze Europejskie

Dziękuję za uwagę

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie